

ÚVOD

Motto: ... proces, ktorý probíhá v osobách uvědomujúcich si v nitru samy sebe... je velice plodný, tvořivý, ačkoliv nic „nevytvořil“. ...Tvořiví lidé probouzejí k životu vše, čeho se dotknou. Dávají život svým vlastním možnostem a přinášejí život druhým lidem a věcem. (Fromm, 1999, s. 223)

Práca ma interpretačný a didaktický charakter. Za základ sme použili informácie z prác významných autorov z oblasti pedagogiky, filozofie a výtvarného umenia. Využívali sme internet a noviny ako zdroj aktuálnych ozvien v spracovaní témy rigorózneho práce, ktorou je Konflikt. K výtvarnému a didaktickému spracovanie sme čerpali zdroje z našej a zahraničnej literatúry.

Prínosné pre tému sú myšlienky S. Huntingtona, ktorému je venovaná pozornosť prvej kapitoly. Zaujímavý je pohľad na konfliktné situácie civilizácii a budúcnosti sveta, ktorý sa čoraz viac globalizuje, práve vďaka elektronickým formám komunikácie. Neuveriteľné sa tým skrácujú geografické vzdialenosti, intenzívnejšie sa ovplyvňujú kultúry, ktorých záujmom je zachovanie identity. Opakom vývoja súčasnej spoločnosti, dochádza ku konfliktom zapríčiňujúcim strati životov nevinných. Uvedomením si, že nastalo obdobie chaosu a „demokratická“ civilizácia sa ocitla v depresii z neustálej neistoty, sme nemohli ostať ľahostajní, pri vnímaní dôsledkov konfliktu, ktoré plodia nenávisť, strach a smrť, za účelom dosiahnutia svojich požiadaviek. Celá spúšť konfliktných situácii sa tiahne od stvorenia sveta a reálny odraz konfliktu začíname vnímať ako problém, až keď sa nás začne bytostne týkať a meniť vnútorný aj vonkajší životný priestor okolo našej osoby.

A. Šimotová prejavom vo výtvarnom umení stelesňuje snahu o prekročenie seba samej. Druhá kapitola zameriava pozornosť na pôsobivosť a hĺbku autorkinej tvorby. Prebúdza schopnosti objaviť nové a doposiaľ nevyslovené pocity, vzťahy a väzby k objektom, k prostrediu, ale i k vlastnej, mnohokrát dostatočne nepreskúmanej a nepochopenej osobnosti. Inšpirácie pohľadu riešenia vnútorného osobného konfliktu, sa stali aj naším výrazovým médiom pri vlastnom riešení témy, jednako z pohľadu využitia papierového média, ale aj v podobe realizovaného projektu so žiakmi.

Filozofické východiska Konfliktu rozoberáme v tretej kapitole, kde autorský projekt osnovaný na základe myšlienok J. P. Sartra, zastrešuje ilustrovanie príbehu muža a ženy v konfliktnej situácii, do ktorej sa dostali počatím dieťaťa. Zodpovednosť a sloboda spútava ich rozhodnutie o práve na život nenarodeného dieťaťa a vyvoláva atmosféru realizovanú autorským výtvarným poňatím priestoru a formy do jedného celku – inštalácie nazvanej O-KONFLIKT.

Vo štvrtej kapitole sme vytvorili didaktický projekt, ktorý sa zameriava na tému Konflikt z pedagogického hľadiska, realizácie a hodnotenia. Celý obsah kapitoly je rozdelený na teoretickú a praktickú časť. Uvedené koncepcie obsahujú v sebe prvky, ktoré pociťujeme ako málo zastúpené v súčasnom vyučovaní výtvarnej výchovy na našich školách. V súčasnosti s nami riešenou problematikou Konfliktu poskytujú široký priestor pre realizáciu projektu. Tvoria overené didakticko-metodické východiska, o ktoré sa opiera praktická časť projektu. V podmienkach rôznych typoch škôl ukazujeme niekoľko prístupov k projektu, ktoré sú výsledkom výchovno-vzdelávacieho procesu realizovaného za spolupráce vedenia škôl ZUŠ v Prešove, ZŠ Postupimskej v Košiciach a ZŠ v Lemešanoch. Výtvarno-komunikačný projekt vychádza z príbehu J. P. Sartra, čím tvorí vstupnú bránu k téme, ktorú riešili žiaci rôznych vekových skupín a typov škôl formou aktivít. Projekt charakterizujeme ako tvorivú aktivitu riešenie výtvarných problémov, pričom výtvarné postupy, výtvarné techniky sú podriadené cieľom duchovnej a zmyslovej výchovy procesu vyučovania výtvarnej výchovy.

Zámerom rigorózneho práce je ponúknuť informácie a riešenia z viacerých pohľadov na tému Konflikt, preto v závere práce prikladáme prílohu, ktorá vyjadruje pohľad na danú tému. Jej súčasťou je záznam série postupov zo spracovania návrhov, malieb, fotografií objektu inštalácie z autorskej výstavy a CD – ROM s fotodokumentáciou projektu žiakov. Dôležité je uvedomiť si že, my pedagógovia budeme pri výučbe vlastne kvapôčkami, ktoré poslúžia pri výučbe vnášaním prežívania, slobody, zodpovednosti a podaním informácii a skúsenosti z problematiky konfliktu k tomu, aby sa z kvapky stala rieka, ktorá by oživila svojim prúdom všetky mysle, aby priviedla mladú generáciu k zodpovednosti a snahe riešiť Konflikt.

Publikácia má ambíciu osloviť učiteľov výtvarnej výchovy, študentov pedagogických fakúlt a ďalších, ktorých zaujíma problematika výtvarnej výchovy.